

CEIMICEÁIN AGUS LOTNAIDICÍDÍ

Is é is aidhm do reachtaíocht AE maidir le ceimiceáin agus lotnaidicídí ná sláinte an duine agus an comhshaol a chosaint agus bacainní ar thrádáil a chosc. Tá an reachtaíocht sin comhdhéanta de rialacha lena rialaítear margáil agus úsáid catagóirí áirithe de tháirgí ceimiceacha, sraith srianta comhchuibhithe maidir le substaintí agus ullmhóidí guaiseacha ar leith a chur ar an margadh agus a úsáid, agus rialacha lena rialaítear mórtionóiscí agus onnmhairí substaintí contúirteacha. Faoin téarma 'lotnaidicídí, cuirtear substaintí le chéile, ar substaintí iad a úsáidtear chun orgánaigh a mheastar a bheith díobhálach a chosc, a dhíothú agus a thoirmeasc. Áirítear orthu sin táirgí bithicéide agus táirgí cosanta plandaí (PPPanna). Is é an t-éacht is tábhachtaí a rinneadh ar leibhéal AE ná Rialachán REACH, lena rialaítear clárú, meastóireacht agus údarú substaintí contúirteacha agus na srianta is infheidhme maidir leo. Faoin gComhaontú Glas don Eoraip agus go háirithe na straitéisí nua ar a dtugtar 'ceimiceáin ar mhaithe leis an inbhuanaitheacht', 'ón bhfeirm go dtí an forc' agus 'an bhithéagsúlacht', déanfar reachtaíocht AE maidir leis na saincheisteanna sin a athbhreithniú go luath amach anseo.

AN BUNÚS DLÍ

Airteagail 191 go 193 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE).

A BHFUIL BAINTE AMACH

A. Clárú, Meastóireacht, Údarú agus Srianadh Ceimiceán (REACH)

Rinneadh athrú ó bhonn ar bheartas an Aontais i leith ceimiceán nuair a tugadh isteach Rialachán (CE) Uimh. 1907/2006 (Rialachán REACH) in 2006. Tháinig an rialachán i bhfeidhm an 1 Meitheamh 2007, lena leagadh síos creat dlíthiúil nua chun rialáil a dhéanamh ar fhorbairt agus tástáil, ar tháirgeadh, ar chur ar an margadh agus ar úsáid a mhéid a bhaineann le ceimiceáin agus ghabh an rialachán nua ionad isteach agus amach le 40 gníomh reachtach sa réimse seo a bhí ann roimhe sin. Is é an aidhm atá le Rialachán REACH ná cosaint níos fearr a thabhairt do dhaoine agus don chomhshaol ar rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ag baint le ceimiceáin, maille le forbairt inbhuanaithe a chur chun cinn. Le REACH, tugadh isteach córas aonair do gach ceimiceán agus aistríodh leis dualgas an chruthúnais i dtaca le measúnú riosca ar shubstaintí ó údaráis phoiblí go cuideachtaí. Sa bhreis air sin, iarrtar leis go ndéanfaí na ceimiceáin is contúirtí a ionadú le malairtí oiriúnacha.

Tá an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA), a bunaíodh faoin rialachán seo agus atá lonnaithe in Heilsincí, freagrach as bainistiú a dhéanamh ar na gnéithe

teicniúla, eolaíoch agus riaracháin de REACH, agus as comhsheasmhacht ina chur i bhfeidhm a áirithiú. Ba í mí na Samhna 2010 an chéad spriocdháta a bhí ag tionscail chun na nithe seo a leanas a chlárú: (i) gach substaint ag méideanna de 1 000 tona, nó níos mó ná sin, in aghaidh na bliana (tn/bn); (ii) substaintí atá an-tocsaineach don chomhshaol uisceach, ag méideanna 100 tn/bn nó níos mó ná sin; agus (iii) na substaintí ba ghuaisí, bídís carcanaigineach, só-ghineach nó tocsaineach don atáirgeadh (CMRanna), arna dtáirgeadh nó arna n-allmhairiú ag méideanna de 1 tn/bn nó níos mó. Ba í mí an Mheithimh 2013 an spriocdháta chun na substaintí uile arna monarú nó arna n-allmhairiú ag méideanna de 100 go 1 000 tn/bn a chlárú. I mí an Mheithimh 2018, cuireadh bailchríoch ar an bpróiseas le clárú substaintí a tugadh isteach ar an margadh i gcainníochtaí idir 1 agus 100 tn/bn.

I mí Feabhra 2013, d'fhoilsigh an Coimisiún athbhreithniú ar Rialachán REACH inar thángthas ar an tátal nach raibh aon chall le hathruithe a dhéanamh ar a théarmaí achtacháin, siúd is go bhféadfaí dul chun cinn a dhéanamh i ndáil leis an ualach airgeadais agus riaracháin ar thionscail a laghdú agus le modhanna a aimsiú mar mhalairt ar thástáil ainmhithe. In 2017, rinne an Coimisiún an dara meastóireacht faoin gClár um Oiriúnacht agus Feidhmíocht Rialála (REFIT), a ndearnadh a torthaí sin a fhoilsiú in COM(2018)0116. Thángthas ar an tátal sa mheastóireacht go raibh REACH éifeachtach, ach sainaitníodh deiseanna le haghaidh breis feabhsaithe, simplithe agus laghdaithe ualaigh, rud is féidir a bhaint amach trí na gníomhaíochtaí a leagtar amach sa tuarascáil a bhaint amach. Ba cheart iad sin a chur chun feidhme i gcomhréir le Straitéis Beartais Tionscail an Aontais, arna hathnuachan, leis an bPlean Gníomhaíochta don Gheilleagar Ciorclach agus leis an 7ú Clár Gníomhaíochta don Chomhshaol.

An 14 Deireadh Fómhair 2020, d'fhoilsigh an Coimisiún [straitéis ceimiceán don inbhuanaitheacht](#). Is cuid d'uailmhian an Aontais maidir le truailliú nialasach í, ar príomhthiomantas den Chomhaontú Glas don Eoraip í. Áirítear sa straitéis athbhreithniú ar Rialachán REACH, toirmeasc a chur ar úsáid na gceimiceán is díobhálaí i dtáirgí tomhaltais amhail bréagáin, earraí cúraim leanaí, cosmaidí, glantaigh, ábhair teagmhála bia agus teicstílí, mura rud é go bhfuil sé sin bunriachtanach don tsochaí, agus a áirithiú go n-úsáidfear gach ceimiceán ar bhealach níos sábháilte agus níos inbhuanaithe.

B. Aicmiú, pacáistiú agus lipéadú

Chun an leibhéal cosanta do shláinte an duine agus don chomhshaol a fheabhsú, ba cheart na critéir chéanna le haghaidh guaiseacha ceimiceacha a shainaitint, agus na lipéid chun tuairisc a thabhairt orthu, a úsáid ar fud AE agus ar fud an domhain. Rialachán (CE) Uimh. 1272/2008 maidir le haicmiú, lipéadú agus pacáistiú substaintí agus meascán (CLP), a glacadh in 2008, tugadh isteach é chun córas AE a chur i gcomhréir le Córas Comhchuibhithe Domhanda (GHS) na Náisiún Aontaithe. Rinneadh na treoracha luatha maidir le substaintí agus ullmhóidí contúirteacha a aisghairm i mí an Mheithimh 2015.

C. Substaintí contúirteacha a onnmhairiú agus a allmhairiú

Rinneadh rialacha AE maidir le honnmhairiú agus allmhairiú ceimiceán contúirteach a shainiú i Rialachán (AE) Uimh. 649/2012, a raibh sé mar aidhm leis freagracht

chomhroinnté agus iarrachtaí comhair a chur chun cinn i ngluaiseacht idirnáisiúnta ceimiceán guaiseach, agus Coinbhinsiún Rotterdam ar an Nós Imeachta i dtaobh Toiliú Feasach a chur in iúl roimh ré (PIC) le haghaidh Ceimiceán Guaiseach agus Lotnaidicídí áirithe sa Trádáil Idirnáisiúnta a chur chun feidhme. Is é atá i nós imeachta PIC ná faisnéis i dtaobh ceimiceáin thocsaineacha a chomhroinnt agus fanacht le haontú sainráite ó thír sula ndéantar an táirge i dtrácht a onnmhairiú.

D. Mórtionóiscí

Is é a bhí mar aidhm le Treoir Seveso (82/501/EEC), a ainmníodh as cathair bhordais san Iodáil ar ar fágadh smál mar thoradh ar dhé-ocsain a scaoileadh saor trí thimpiste ó láthair tionsclaíochta in aice láimhe in 1976, ná mórtionóiscí, amhail dóiteáin agus pléascthaí, a chosc agus teorainn a chur le hiarmhairtí mórtionóiscí a tharlaíonn iarbhir trína éileamh go mbeadh tuarascálacha sábháilteachta agus pleananna éigeandála ann agus go soláthrófaí faisnéis don phobal. In 1996, le Treoir Seveso II (96/82/CE) maidir le rialú guaiseacha mórtionóiscí lena ngabhann substaintí contúirteacha, tugadh ceanglais nua maidir le córais bhainistithe sábháilteachta, pleanáil éigeandála agus pleanáil úsáide talún isteach agus sa treoir chéanna sin neartaíodh na forálacha maidir le cigireachtaí a bhíonn á ndéanamh ag na Ballstáit. I bhfianaise líon tionóiscí tionsclaíochta tromchúiseacha (in Toulouse na Fraince; in Baia Mare na Rómáine; agus in Enschede na hÍsiltíre), agus bunaithe ar staidéir a rinneadh ar charcanaiginí agus substaintí atá contúirteach don chomhshaol, rinneadh raon feidhme Threoir Seveso II a leathnú le [Treoir 2003/105/CE](#). Foilsíodh Treoir Seveso III (2012/18/AE) i mí Iúil 2012 tar éis don Pharlaimint agus don Chomhairle í a fhorghabh. Sa treoir sin, cuirtear san áireamh aicmí nua idirnáisiúnta substaintí, arna gcomhaontú ar leibhéal na Náisiún Aontaithe, trínar féidir measúnú riosca a dhéanamh agus substaintí a láimhsíú ar bhealach níos fearr.

E. Úsáid inbhuanaithe lotnaidicídí

Substaintí a úsáidtear chun orgánaigh a mheastar a bheith díobhálach a chosc, a dhíothú agus a thoirmeasc, déantar iad a ghrúpáil faoin téarma 'lotnaidicíd'. Áirítear leis an téarma idir PPPanna (a úsáidtear ar phlandaí sa talmhaíocht, sa ghairneoireacht, i bpáirceanna agus i ngarraithe) agus táirgí bithicéide (a mbaintear feidhmeanna eile astu, mar shampla, mar dhífhabhtán nó chun ábhair a chosaint). In 2009, glacadh Pacáiste Lotnaidicídí, arbh éard a bhí ann ná: Treoir 2009/128/CE maidir le húsáid inbhuanaithe lotnaidicídí (SUD), a raibh sé mar aidhm léi rioscaí comhshaoil agus sláinte a laghdú agus fós táirgiúlacht barr a chothabháil agus feabhas a chur ar rialuithe ar úsáid agus dáileadh lotnaidicídí; Rialachán (CE) Uimh. 1107/2009 maidir le PPPanna a chur ar an margadh; agus Rialachán (CE) Uimh. 1185/2009 maidir le staidreamh i dtaca le lotnaidicídí, ina leagtar amach rialacha le haghaidh faisnéis faoi chainníochtaí bliantúla lotnaidicídí a chuirtear ar an margadh agus a úsáidtear i ngach Ballstát a bhailiú.

Le Treoir 2009/128/CE, cuireadh de cheangal ar na Ballstáit pleananna gníomhaíochta náisiúnta (NAPanna) a ghlacadh le haghaidh cuspóirí cainníochtúla, targaidí, bearta agus tráthchláir a bhunú chun na rioscaí agus an tionchar a ghabhann le húsáid lotnaidicídí do shláinte an duine agus don chomhshaol a laghdú. Mar riail ghinearálta, toirmisctear barra a spraeáil ón aer agus ní cheadaítear spraeáil ar chor ar bith i ndlúthghaireacht do limistéir chónaitheacha. Sa Rialachán lena

ndírítear ar tháirgeadh agus ceadúnú lotnaidicídí, tá liosta deimhneach de ‘shubstaintí gníomhacha’ formheasta (comhábhair cheimiceacha lotnaidicídí), arna tharraingt suas ar leibhéal AE. Déantar lotnaidicídí a cheadúnú ar an leibhéal náisiúnta ina dhiaidh sin bunaithe ar an liosta sin.

Tá conspóid ag teacht chun solais ó bhí 2015 ann maidir le formheas gliofosát, atá ar cheann de na substaintí gníomhacha is coitianta a fhaightear i luibhicídí speictrim leathain sa domhan, a athnuachan. Thosaigh an chonspóid mar thoradh ar mheasúnuithe éagsúla ar a carcanaigineacht: rinne an Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta um Thaighde ar Ailse, ar craobh í den Eagraíocht Dhomhanda Sláinte, gliofosáit a aicmiú mar shubstaint ar dócha í a bheith carcanaigineach do dhaoine, ach chinn an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia nach dócha go mbeadh sí ina guais charcanaigineach do dhaoine. Tráth ba shia anonn, tháinig an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán ar an tátal nach carcanaigin a bhí in gliofosáit. Tháinig roinnt údaráis náisiúnta lasmuigh de AE ar an tátal céanna freisin. Faoi dheoidh, i mí na Nollag 2017, rinne an Coimisiún Eorpach formheas na gliofosáite a athnuachan ar feadh cúig bliana.

Léiríodh i [dtuarascáil cur chun feidhme ar SUD an 20 Bealtaine 2020](#) gurb amhlaidh, cé go ndearna na Ballstáit dul chun cinn i ndáil le SUD a chur chun feidhme, a chuir níos lú ná Ballstát amháin as gach trí Bhallstát bailchríoch ar an athbhreithniú ar a NAPanna laistigh den spriocdháta dlíthiúil de chúig bliana. Díobh siúd a rinne athbhreithniú ar a NAPanna, theip ar a bhformhór acu aghaidh a thabhairt ar na laigí a shainaithe an Coimisiún ina NAPanna tosaigh.

F. Táirgí bithicídí

gComhaontú Glas don Eoraip agus go háirithe a straitéisí ar a dtugtar ‘ón bhfeirm go dtí an forc’ agus ‘an bhithéagsúlacht’, déanfaidh an Coimisiún gníomhaíochtaí chun úsáid agus riosca lotnaidicídí ceimiceacha, lena n-áirítear úsáid lotnaidicídí guaiseacha, a laghdú de 50 % faoi 2030. Chuige sin, athbhreithneoidh an Coimisiún SUD agus cuirfidh sé chun cinn úsáid níos forleithne a bheith á baint as bealaí eile chun barra a chosaint ar lotnaidí agus ar ghalair.

Tháinig Rialachán (AE) Uimh. 528/2012 i bhfeidhm in 2013 chun simpliú a dhéanamh ar na sásraí údaráithe agus chun neartú a dhéanamh ar ról EHSA i ndáil le hathbhreithniú a dhéanamh ar shainchomhaid formheasta ar bhonn coinníollacha dochta. Tá an reachtaíocht ina léiriú ar an méid a bunaíodh faoin réim a bhí ann roimhe sin, le rialuithe ar mhargaíocht agus úsáid bithicídí (i.e. lotnaidicídí neamhthalmhaíochta amhail díghalráin frithbhaictéireacha agus spraeanna feithidí) chun bainistiú a dhéanamh ar na rioscaí gaolmhara don chomhshaol agus do shláinte an duine agus sláinte ainmhithe. Ní údaraítear na substaintí sin ach amháin má bhíonn siad ar liosta deimhneach, agus tá toirmeasc ar na ceimiceáin is tocsainí dá bhfuil ann – go háirithe iad sin atá carcanaigineach nó díobhálach do thorthúlacht, nó a chuireann isteach ar ghéinte nó hormóin (suaiteoirí inchríneacha). De bhun phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh, féadfar substaint a údaraítear i mBallstát amháin a úsáid ar fud an Aontais. I Rialachán (CE) Uimh. 1107/2009, leagtar amach critéir eolaíochacha chun airíonna suaite inchrínigh táirgí bithicídí, mar aon le PPPanna, a chinneadh.

G. Truailleáin orgánacha mharthanacha (POPanna)

Is substaintí ceimiceacha iad POPanna a fhanann sa chomhshaol mar gheall ar a bhfrithsheasmhacht in aghaidh cineálacha éagsúla díghrádaithe (díghrádú ceimiceach, bitheolaíoch, etc.). Bithcharnaítear iad tríd an slabhra bia agus is féidir leo a bheith ina siocair le héifeachtaí díobhálacha ar shláinte an duine agus ar an gcomhshaol. Is é atá sa ghrúpa seo de thruailleáin tosaíochta ná lotnaidicídí (amhail DDT), ceimiceáin thionsclaíoch (amhail défheinilí polaclóirínithe nó PCBanna) agus seachtháirgí neamhbheartaithe próiseas tionsclaíoch (amhail dé-ocsainí agus fúráin). Tá gealltanús tugtha ag an Aontas ar an leibhéal idirnáisiúnta go ndéanfaidh sé láimhsiú, onnmhairiú agus allmhairiú POPanna a rialú, faoi Phrótocal POP Aarhus a ghabhann le Coinbhinsiún na Ginéive maidir le truailiú aeir trasteorann fadraoin (atá i bhfeidhm ó bhí 2003 ann) agus faoi Choinbhinsiún Stocólm ar POPanna (atá i bhfeidhm ó bhí 2004 ann). Rinne AE dul chun cinn breise le [Rialachán \(CE\) Uimh. 850/2004](#), atá ina chomhlánú ar reachtaíocht AE a bhí ann roimhe seo maidir le POPanna agus lena ndéantar í a chur i gcomhréir le forálacha na gcomhaontuithe idirnáisiúnta.

Le [Rialachán athmhúnaithe \(AE\) 2019/1021](#), ionchorpraítear na leasuithe agus na ceartúcháin go léir ar an Rialachán maidir le POPanna go dtí an 25 Meitheamh 2019. Déantar foráil ann, *inter alia*, maidir leis an lasairmhoilleoir decaBDE a chur le hlarscríbhinní I agus IV. Tá teorainn an 'rian-éilleáin neamhbheartaithe' socraithe ag 10 mg/kg i substaintí. I meascáin agus in earraí, tá an teorainn sin socraithe ag 500 mg/kg do shuim na ndéfheiniléitear bróimnithe (BDE) uile, lena n-áirítear decaBDE. Táthar ag tathant ar an gCoimisiún an teorainn tiúchana chéanna a shocrú i gcomhair shuim na substaintí sin i ndramhaíl. Tá díolúintí sonracha i dtaca le húsáid decaBDE tugtha isteach d'aerárthaí, do mhótarfheithiclí agus do threalamh leictreach agus leictreonach, agus táthar i ndiaidh iad a leathnú chun allmhairí a chuimsiú.

H. Aispeist

Is mianra í aispeist ag a bhfuil struchtúr snáithíneach atá contúirteach nuair a dhéantar í a ionanáil. Bhíodh sí in úsáid go forleathan san am a chuaigh thart i gcomhair inslithe agus cuspóirí eile, mar gheall ar í a bheith in ann dóiteán agus teas a sheasamh. A bhuíochas do Threoir 1999/77CE, tá cosc ar úsáid aispeiste i bhfeidhm san Aontas Eorpach ó bhí an 1 Eanáir 2005 ann. Thairis sin, tá toirmeasc ar tháirgí aispeiste a eastóscadh, a mhonarú agus a phróiseáil faoi Threoir 2003/18/CE, lena leagtar síos freisin straitéisí maidir le cláir aistrithe a bheidh le cur chun feidhme ag na Ballstáit.

I. Glantaigh

Le Rialachán (CE) Uimh. 648/2004, déantar comhchuibhiú ar na rialacha maidir le bith-dhíghrádaitheacht gníomhaithe dromchlacha, ar na srianta agus na toirmisc atá ar ghníomhaithe dromchlacha, ar an bhfaisnéis nach mór do mhonaróirí a sholáthar, agus ar lipéadú comhábhar glantach. Rinneadh é a leasú ina dhiaidh sin in 2006 (Rialachán (CE) Uimh. 907/2006), in 2009 (Rialachán (CE) Uimh. 551/2009) agus in 2012 (Rialachán (AE) Uimh. 259/2012), chun tástálacha nua bith-dhíghrádaitheachta a thabhairt isteach chun leibhéal feabhsaithe cosanta don chomhshaol uisceach a ghnóthú. Sa bhreis air sin, rinneadh raon feidhme na dtástálacha a leathnú chun gach aicme de ghníomhaithe dromchlacha a chuimsiú, agus 10% de ghníomhaithe dromchlacha nach raibh cumhdaithe le reachtaíocht go dtí sin á áireamh ar an gcaoi

sin. Maidir le lipéadú, le Rialachán (CE) Uimh. 907/2006 freisin, leathnaítear na rialacha chun comhábhair cumhrán, a d'fhéadfadh a bheith faoi deara ailléirgí, a chuimsiú, rud a d'fhág ceangal a bheith ar mhonaróirí liosta iomlán de chomhábhair a thabhairt do liachleachtóirí a bhíonn ag cur cóir leighis ar othair a bhfuil ailléirgí ag cur orthu. Amhail ón 30 Meitheamh 2013, tá cosc ar fhosfáití a úsáid i nglantaigh níocháin éadaigh agus tá teorainn le cion comhdhúl eile ina bhfuil fosfar.

RÓL PHARLAIMINT NA HEORPA

Bhí ról lárnach ag an bParlaimint i ndáil le Rialachán REACH a fhorbairt. D'éirigh léi forálacha áirithe a chur isteach ar an gcéad léamh — go mór mór, sa chaibidil maidir le clárú, cur chuige spriocdhírthe i dtaca le ceanglais sonraí le haghaidh substaintí a bhí cheana ann agus a bhí á dtáirgeadh ag tonnáistí ísle (1-10 tona), agus an cur chuige 'substaint amháin, clárú amháin' (OSOR) a bhí beartaithe costais a íoslaghdú, lena tugadh isteach rogha an diúltaithe faoi choinníollacha sonracha. Chun tástáil ar ainmhithe a shrianadh a mhéid ab fhéidir, chinntigh an Pharlaimint go mbeadh ceanglas ar chuideachtaí sonraí ó thástálacha arna ndéanamh ar ainmhithe a chomhroinnt (i gcomaoin cúiteamh réasúnta), agus ar an tslí sin go seachnófaí an gá le turgnaimh a bheith á ndéanamh an athuair. I ndáil leis an gcaibidil ar údarú, bhí an Pharlaimint i bhfách le cur chuige níos láidre a d'fhágfadh nach bhféadfaí na substaintí uile atá ina gcúis mhór buartha a údarú ach amháin sa chás nach bhfuil malairt nó teicneolaíocht oiriúnach eile ann.

Le linn an phlé fhada ar an bpacáiste lotnaidicídí in 2008, de thoradh leasuithe ón bParlaimint, áirithíodh go mbunófaí criosanna maolaithe de mhéid iomchuí chun cosaint a thabhairt d'orgánaigh uiscí, agus tugadh isteach bearta cosanta do na grúpaí is leochailí, lena n-áirítear cosc ar lotnaidicídí a úsáid i ngairdíní poiblí, ar fhaichí spóirt agus áineasa, ar chlós na scoile agus in áiteanna súgartha do leanaí, agus i ndlúthghaireacht do shaoráidí cúraim sláinte. I dtús 2013, i ndiaidh tuarascáil ó EFSA maidir leis na héifeachtaí damáisteacha feithidicídí neoinicítionóideacha áirithe a bheith foilsithe, d'iarr an Pharlaimint ar an gCoimisiún gníomhaíocht chinntitheach a dhéanamh chun scaotha beach a chaomhnú. I mí an Mhárta 2013, ghlac an Pharlaimint rún maidir le haispeist a bhain le bagairtí sláinte gairme agus leis na hionchais chun an aispeist go léir a bhí ann cheana a dhíothú.

Is é atá i gcinneadh ón bParlaimint an 6 Feabhra 2018 maidir le coiste speisialta um nós imeachta údaraithe AE i gcomhair lotnaidicídí (PEST) a chur ar bun ná freagairt ar na hábhair inní a cuireadh in iúl i leith an riosca a bhaineann leis an tsubstaint luibhicíde gliofosáit. Rinne an Coimisiún ceadúnas margaíochta na luibhicíde a athnuachan ar feadh cúig bliana i mí na Nollag 2017. Rinne an coiste speisialta measúnú ar na nithe seo a leanas: a) an nós imeachta údaraithe le haghaidh lotnaidicídí in AE; b) mainneachtana a d'fhéadfaí a dhéanamh maidir le conas a dhéantar substaintí a mheas agus a fhorpheas; c) ról an Choimisiúin i ndáil leis an gceadúnas gliofosáite a athnuachan; d) coinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith sa nós imeachta formheasa; agus e) an ról atá ag gníomhaireachtaí AE, agus cé acu atá nó nach bhfuil foireann agus maoiniú leormhaith acu chun gur féidir leo a gcuid oibleagáidí a chomhlíonadh.

An 16 Eanáir 2019, ghlac an Chomhairle an tuarascáil ó choiste speisialta PEST, inar thángthas ar an tátal seo a leanas, *inter alia*: gur cheart rochtain a thabhairt don phobal ar staidéir arna n-úsáid sa nós imeachta um údarú; gur cheart nuálaíocht a spreagadh agus lotnaidicídí ísealriosca a chur chun cinn le creat AE; gur cheart do shaineolaithe eolaíochta athbhreithniú a dhéanamh ar staidéir ar charcanaigineacht gliofosáit; agus gur cheart tocsaineacht fhadtéarmach a áireamh ar cheanglais sonraí i gcomhair PPPanna.

An 10 Iúil 2020, ghlac an Pharlaimint [rún inar leagadh amach a cuid tosaíochtaí maidir leis an straitéis ceimiceán don inbhuanaitheacht atá ar na bacáin](#). D'iarr an Pharlaimint, i measc nithe eile, go n-úsáidfí an straitéis chun comhleanúnachas agus sineirgíochtaí a fhorbairt idir reachtaíocht maidir le ceimiceáin, sábháilteacht agus sláinte cheirde, agus reachtaíocht ghaolmhar AE, lena n-áirítear reachtaíocht shonrach agus ghinearálta maidir le táirgí, reachtaíocht maidir le huisce, ithir agus aer, reachtaíocht maidir le foinsí truailithe, lena n-áirítear suiteálacha tionsclaíoch, agus reachtaíocht maidir le dramhaíl. Chuir sí i bhfios go láidir gur cheart go mbeadh an straitéis bunaithe ar fhianaise eolaíoch atá láidir agus cothrom le dáta, agus na rioscaí a bhaineann le réabóirí iontálacha, ceimiceáin ghuaiseacha i dtáirgí allmhairithe, agus éifeachtaí teaglama ceimiceán éagsúil agus ceimiceán an-mharthanach á gcur san áireamh.

Georgios Amanatidis
12/2020

